

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Gazdálkodási és menedzsment szak

AZ INFORMÁCIÓS TECHNOLÓGIA SZEREPE
A VÁLLALATI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSÉBEN

Belső konzulens:	Dr. Kovács Árpád Endre egyetemi docens
Külső konzulens:	Mester Tibor Head of Sales
Készítette:	Toma Balázs NZEG1D levelező
Intézet/Tanszék:	Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdaság Intézet Agrárdigitalizációs és Szaktanácsadási Tanszék

Budapest
2024.

A szakdolgozatom témájának kiválasztásában rendkívül sokat segített az elmúlt években szerzett munkatapasztalatom, ugyanis a vállalatnak, ahol dolgozom a fő tevékenységi köre az Információ-technológiai szaktanácsadás. Célom az volt, hogy az évek során megszerzett tapasztalatot átültessem a dolgozatomba. A szakdolgozatom elején az információs technológia, mint fogalom kapott rövid említést. Ezekután a beruházási döntések fontosságát és komplexitását kiemelve részleteztem a főbb mutatók vizsgálatát. Ezek közé a mutatók közé tartozik a Megtérülési ráta (ROI), Nettó jelenérték (NPV), Belső megtérülési ráta (IRR), Megtérülési idő meghatározása. Ez azért fontos, hogy a lehető legpontosabb eredményt kapjuk a rendszer bevezetés nyereségességének számításakor. Jellemzően az effajta beruházások több évre szólnak, így különösen fontos jó döntést hozni, ugyanis később a vállalat versenyképessége csökkenhet egy-egy hibás döntés következtében. A fenti mutatókat figyelembe véve is rendkívül nehéz dolguk van a döntéshozóknak, ugyanis egy rendszer bevezetésének a hatásaiból fakadó pénzügyi hasznot nagyon nehéz megbecsülni. Ennek az az oka, hogy többek között a hatékonyság javulás nehezen számszerűsíthető. Említést tettem a SWOT analízis és Porter 5 piaci erő modelljének vizsgálatáról, hogy használatukkal a vállalatok választ kaphatnak azokra a kérdéseikre, hogy a versenytársakhoz képest milyen pozícióban vannak, mik azok a pontok, amin változtatni szükséges, akár belső vagy külső tényezőket vizsgálva. Illetve a piac állapota is felmérhető vevői, szállítói oldalról, vagy hogy mennyire nehéz az adott piacra újként belépni, mennyire várható új vállalat, aki versenyhelyzetet teremthet akár árral, akár minőséggel.

Technológiai oldalról vizsgálva a területet saját tapasztalataim alapján osztályoztam, hogy egy rendszer bevezetésekor mik a leggyakoribb szempontok, amik alapján döntenek a vállalatok. Ezek az érintett szempontok lefedik a rendszer üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúrát aszerint, hogy melyek a cloud, vagy onprem rendszer előnyei és hátrányai, beleértve az üzemeltetéssel kapcsolatos kérdéseket, illetve az erőforrásszükségleteket a rendszerek működtetéséhez. Az alkalmazások funkcióit elemezve részleteztem, hogy melyek a kulcsrakész rendszerek és saját fejlesztésű rendszerek előnyei hátrányai, illetve kitértem arra is, hogy számos speciális esetben jobb döntés egy saját rendszer elkészítése, természetesen annak bonyolultságát figyelembe véve, hogy milyen erőforrásigényes lehet, illetve a tapasztalt programozók elengedhetetlenek az elkészítéséhez, üzemeltetéséhez. Ezzel szemben a kulcsrakész rendszerrel minimális kompromisszumot kötve megkaphat egy vállalat minden hasznos funkciót, ami sok esetben tökéletes választás és számos esetben élnek is vele a döntéshozók.

A dolgozat következő pontjában egy általam koordinált projekt leszállításának bemutatását végeztem el. Ez egy Call Center beosztástervező rendszer bevezetése volt, Magyarország egyik meghatározó biztosítótársaságának. Részleteztem az ügyfél oldali igényeket, illetve a cégünk által ajánlott rendszer tulajdonságait, moduljainak működését. A fejezet végén pedig elemeztem a rendszer bevezetésének előnyeit, hatásait a vállalat működésére, illetve igyekeztem azt a pontot kivizsgálni, hogy milyen szempontok alapján került kiválasztásra a vállalatunk által bemutatott termék. Tovább haladva kitértem az információs technológia jelentőségére, azon belül is az ERP rendszerek fontosságára. Valamint ezeknek a rendszereknek a sokszor sokkhatással járó bevezetésére, ugyanis a munkavállalóknak teljesen megváltoztatja a mindennapi munkavégzésüket, ezért kiemelten fontos az edukálás, illetve, hogy megértsék milyen előnyökkel fog járni számukra a rendszer használata. A következő pontban a rendkívül fontosnak számító informatikai biztonságot, illetve sérülékenységi vizsgálatot elemeztem. Napjainkban rendkívül elterjedtek a kibertámadások és ezeknek kivédésére mind a munkáltatóknak, mind a munkavállalóknak fel kell készülniük. Elsősorban oktatásokkal, másodsorban pedig a különböző rendszerek vizsgálatával. Rövid leírásban megemlítettem a sérülékenységi vizsgálatok folyamatát és a vizsgálat folyamán felszínre került hibáknak a besorolási osztályozását. A biztonság témához pedig felsorolásra került néhány megelőzési folyamat, mint például a kétfaktoros hitelesítés, privát felhő, fájlok titkosításának lehetősége és használata.

Az elmúlt évek meghatározó eseménye miatt megemlítésre került a Covid-19 járvány hatása az információs technológiára, illetve, hogy mikor tetőzött a home office-ban dolgozók száma és akkor mennyi ember volt kénytelen ilyen módon elvégezni a mindennapos munkáját. A következő fejezetben egy kutatásból merítve az IT beruházások mértéke került elemzésre az elmúlt években és a jövőt tekintve, amiből az látszik, hogy növekvő tendenciát mutatnak a kiadások amennyiben ezt a területet vizsgáljuk. A mai trendeknek megfelelően véleményem szerint elengedhetetlen a mesterséges intelligenciáról megfelelően beszélni, így ennek a rövid bemutatását követően az úttörőnek számító Magyar Telekom Nyrt. által használt Vanda, a vállalat virtuális asszisztensének bemutatása következett Horváth Varga János T-Systems Magyarország Kft. Mesterséges intelligencia szakértő által. A cikkben említést tesznek arról is, hogy Vanda számos feladatot ellát, aminek a száma folyamatosan növekszik. Illetve beszélnek arról, hogy a hívások teljes egészét Vanda fogadja és rendkívül magas százalékban meg is érti. Érdekességképpen a következő fejezetben az IT területen dolgozók számának változását vizsgáltam az EU-ban és országunkban az elmúlt éveket vizsgálva. A dolgozat utolsó pontjában az általam választott kutatási módszer és összeállított interjú segítségével igyekeztem

válaszokat kapni, illetve megvizsgálni a felvetéseim helytállóságát három hipotézis megfogalmazásával. Az interjú kérdéseire kapott válaszokat feldolgozva megkaptam, hogy a hipotéziseim a válaszadók szerint igazak, vagy hamisak. Az első hipotézisem, ami igaznak bizonyult: A cloud technológia elterjedtebb, mint az onprem rendszerek. A második igaz eredményű hipotézisem állítása: A kulcsrakész rendszerek elterjedtek, de a saját fejlesztésű rendszerek speciális igényeket szolgálhatnak ki. A harmadik, egyben utolsó hipotézisem hamis eredményt hozott, mely így szólt: A jövő meghatározó technikai ága az AI lesz, illetve annak minél hasznosabb implementálása a vállalatok napi működésébe.

Dolgozatom rávilágított arra, hogy az információs technológia nem csupán a vállalati folyamatok optimalizálásának eszköze, hanem a versenyképesség alapvető forrása is, amely lehetővé teszi a cégek számára, hogy folyamatosan alkalmazkodjanak a piaci igényekhez és innovatív megoldásokkal lépjenek a versenytársaik elé. Az információs technológia ma már nem csupán támogató eszköz, hanem kulcsfontosságú tényező egy vállalat életében. A gyorsabb, hatékonyabb működés mind elengedhetetlen a mai gyorsan változó világban. Adott szektoron belül azok a vállalatok lehetnek versenyképesebbek, akik rugalmasak, agilis szemléletűek és gyorsan tudnak alkalmazkodni a változásokhoz, valamint rövid idő alatt képesek fejlesztéseket lebonyolítani.